

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NỘI VỤ

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA

NGUYỄN THỊ LINH GIANG

THỰC THI CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI
TRÊN ĐỊA BÀN TÂY NGUYÊN

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ CÔNG

HÀ NỘI, 2017

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NỘI VỤ

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA

NGUYỄN THỊ LINH GIANG

**THỰC THI CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI
TRÊN ĐỊA BÀN TÂY NGUYÊN**

Chuyên ngành : Quản lý công

Mã số : 62 34 04 03

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ CÔNG

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

- 1. PGS.TS Lưu Kiếm Thanh**
- 2. PGS.TS Lê Văn Đính**

HÀ NỘI, 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận án là công trình nghiên cứu riêng của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả luận án

Nguyễn Thị Linh Giang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

DANH MỤC HÌNH

PHẦN MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	12
1.1. Nghiên cứu về chính sách công và thực thi chính sách công	12
1.2. Nghiên cứu về an sinh xã hội và thực thi chính sách an sinh xã hội.....	15
1.3. Công trình nghiên cứu về thực thi an sinh xã hội ở Tây Nguyên.....	23
1.4. Những vấn đề đặt ra cần phải tiếp tục nghiên cứu.....	27
CHƯƠNG 2. CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI VÀ THỰC THI CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI	30
2.1. Lý luận chung về an sinh xã hội và chính sách an sinh xã hội	30
2.2. Tổ chức thực thi chính sách an sinh xã hội	47
2.3. Kinh nghiệm quốc tế, Việt Nam và bài học cho Tây Nguyên về thực hiện chính sách an sinh xã hội	63
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG THỰC THI MỘT SỐ CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI Ở CÁC TỈNH TÂY NGUYÊN	76
3.1. Các điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội và hành chính có ảnh hưởng đến thực thi chính sách an sinh xã hội ở Tây Nguyên	76
3.2. Thực thi một số chính sách an sinh xã hội vùng Tây Nguyên.....	85
3.3. Đánh giá thực trạng thực thi một số chính sách an sinh xã hội ở Tây Nguyên hiện nay.....	102

CHƯƠNG 4. QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO THỰC THI CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI Ở TÂY NGUYÊN.....	126
4.1. Quan điểm và yêu cầu đảm bảo thực thi chính sách an sinh xã hội ở Tây Nguyên.....	126
4.2. Giải pháp đảm bảo thực thi chính sách an sinh xã hội ở Tây Nguyên	132
4.3. Một số kiến nghị đối với các cơ quan quản lý nhà nước	158
KẾT LUẬN	162
TÀI LIỆU THAM KHẢO	165
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Nguyên nghĩa
1.	ASXH	An sinh xã hội
2.	BHXH	Bảo hiểm xã hội
3.	BHYT	Bảo hiểm y tế
4.	BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
5.	CBCC	Cán bộ, công chức
6.	CT-XH	Chính trị - Xã hội
7.	CSC	Chính sách công
8.	DTTS	Dân tộc thiểu số
9.	DCTD	Di cư tự do
10.	ĐBKK	Đặc biệt khó khăn
11.	HĐND	Hội đồng nhân dân
12.	KT-XH	Kinh tế - Xã hội
13.	THCS	Trung học cơ sở
14.	THPT	Trung học phổ thông
15.	TTg	Thủ tướng chính phủ
16.	TGXH	Trợ giúp xã hội
17.	UBND	Ủy ban nhân dân
18.	ƯĐXH	Ưu đãi xã hội
19.	QĐ	Quyết định
20.	VPCP	Văn phòng chính phủ

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1.	Diện tích, dân số các tỉnh Tây Nguyên đến năm 2015	77
Bảng 3.2.	Trình độ chuyên môn kỹ thuật của nam giới và nữ giới từ 18-60 tuổi	80
Bảng 3.3.	Tình hình dân di cư tự do và công tác ổn định dân di cư tự do giai đoạn 2005-2013	82
Bảng 3.4.	Tổng hợp kết quả rà soát và thực hiện một số hạng mục theo Quyết định số 755/QĐ-TTg.....	94
Bảng 3.5.	Tỷ lệ số xã đạt tiêu chí nông thôn mới (<i>tính đến tháng 6/2014</i>) ..	96
Bảng 3.6.	Trình độ đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã.....	116
Bảng 3.7.	Đội ngũ những người hoạt động không chuyên trách cấp xã và thôn, buôn (<i>tính đến tháng 9-2014</i>)	117
Bảng 3.8.	Kết quả huy động các nguồn lực xây dựng Nông thôn mới từ năm 2011 đến năm 2013.....	120

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1.	Cơ cấu tổng sản phẩm (GDP) của 5 tỉnh Tây Nguyên	78
Biểu đồ 3.2:	Trình độ học vấn của đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp cơ sở vùng Tây Nguyên.....	84
Biểu đồ 3.3.	Tỷ lệ hộ nghèo các vùng giai đoạn 2010-2014.....	87
Biểu đồ 3.5:	Một số chỉ tiêu về Thông tin - Truyền thông năm 2015.....	100
Biểu đồ 3.4:	Số lượng Bưu điện văn hóa xã năm 2013.....	101
Biểu đồ 3.6:	Mức độ tham gia họp, thảo luận về xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện chính sách của đối tượng thụ hưởng	103
Biểu đồ 3.7:	So sánh nhận định việc chồng chéo trong thực hiện các chính sách an sinh xã hội của các đối tượng	105
Biểu đồ 3.8:	Ý kiến phản hồi về cách thức tổ chức thực hiện chính sách ASXH từ trên xuống ở Tây Nguyên	106
Biểu đồ 3.9.	Đánh giá hiệu quả của các kênh phổ biến chính sách tại các tỉnh Tây Nguyên	108
Biểu đồ 3.10.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của cán bộ, công chức về chất lượng công tác tuyên truyền.....	109
Biểu đồ 3.11:	Đánh giá về hoạt động phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị trong thực hiện chính sách	114
Biểu đồ 3.12:	Đánh giá mức độ tham gia kiểm tra, giám sát của cán bộ, công chức khi triển khai thực hiện chính sách ASXH	122

DANH MỤC HÌNH

Hình 2.1: Hệ thống an sinh xã hội Việt Nam giai đoạn 2012-2020	34
Hình 2.2: Sơ đồ mô tả quy trình thực thi chính sách ASXH	63
Hình 3.1: Mô hình tổ chức bộ máy và mối quan hệ phối hợp trong triển khai thực hiện chính sách ASXH ở Tây Nguyên	111

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong bối cảnh nền kinh tế thị trường ngày càng phát triển và hội nhập, sự phân hóa giàu nghèo và các vấn đề xã hội phát sinh ngày càng gia tăng. Để đảm bảo sự ổn định và công bằng xã hội, vấn đề hoàn thiện và thực thi chính sách an sinh xã hội cần được quan tâm chú trọng đặc biệt. Nghị quyết Trung ương 5, khóa XI đã khẳng định *“Hệ thống an sinh xã hội phải đa dạng, toàn diện, có tính chia sẻ giữa Nhà nước, xã hội và người dân, giữa các nhóm dân cư trong một thể hệ và giữa các thể hệ, bảo đảm bền vững, công bằng”* [30]. Và tại Đại hội lần thứ XII của Đảng, Đảng ta một lần nữa nhấn mạnh: *“Mở rộng đối tượng và nâng cao hiệu quả của hệ thống an sinh xã hội đến mọi người dân; tạo điều kiện để trợ giúp có hiệu quả cho tầng lớp yếu thế, dễ tổn thương hoặc những người gặp rủi ro trong cuộc sống”*[32]. Do vậy, việc nghiên cứu để tìm kiếm được cách thức triển khai thực hiện đáp ứng trong điều kiện cụ thể, phù hợp với đặc thù riêng của từng vùng, nhất là khi triển khai các chính sách này tại các địa phương miền núi, vùng sâu, vùng xa hiện nay rất cần thiết.

Riêng với Tây Nguyên, từ sau ngày đất nước thống nhất đến nay, Đảng và Nhà nước ta đã tập trung nhiều công sức và trí tuệ, phương tiện vật chất, có nhiều chính sách phát triển KT-XH và quốc phòng an ninh, đảm bảo ASXH (giảm nghèo; nước sạch, nhà ở và đất sản xuất; chính sách đặc thù cho vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số trên các nội dung như phát triển đời sống văn hóa tinh thần, hỗ trợ lãi xuất tín dụng, tuyên dụng lao động là người đồng bào DTTS, chính sách hỗ trợ học phí, đào tạo nghề...) đã làm thay đổi bộ mặt của Tây Nguyên. Đặc biệt, sau 10 năm thực hiện Nghị quyết số 10/NQ-TW của Bộ Chính trị khóa IX về phát triển KT-XH, bảo đảm quốc phòng, an ninh vùng Tây Nguyên thời kỳ 2001-2010, KT-XH vùng Tây Nguyên đã có bước phát triển vượt bậc: Tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân